ۋلتتىك گۈلدەنۈى جولىندا . ەرجۈرەك قۇربانلار شەجىرەسى

چىن شيجۇا: ەسىرتكى الپىساتارىمەن ئۇمرىنىڭ ەڭ سوڭغى ساتتىنە دەيىن شايقاستى

شينجۇا اگەنتتىگىنىڭ كۈنىمىزنەن بەرگەن حابارى (ئتلىشى لين بيفىك). چىن شيجۇانىڭ سۈيەگى تابلىغان كەزدە ول قوس قولىمەن قاشقىندى مقتاپ قۇشاقتاپ الپتى، ئتپتى، ئۇمرىنىڭ ەڭ سوڭغى ساتتىنە دەيىن ودان قولىن بوساتپاعان... ەسىرتكى الپىساتارىمەن ولسپەي ـ بەرسپەيتىن شايقاس باريسىندا ونىڭ ترشلىك تىنسى كەمەلىنە كەلگەن 36 جاسىندا ماڭگى توقتاپ قالدى.

چىن شيجۇا، 1975 ـ جىلى 9 ـ ايدا دۇنيەگە كەلگەن، گۈيجوۋدىڭ رىنحۋايىنىن، جۇڭگو كومپارتيسىنىڭ پارتيا ھۇشەسى، بۇرىنعى يۇننان شەكارا قورعانسى باس اتىرەتى باۋشان تارماق اتىرەتى بارلاۋ اتىرەتىنىڭ ساياسي جەتەكـشىسى. 1994 ـ جىلى 12 ـ ايدا ۇزدىك ناتيجەمەن گۈيجوۋ سىفان داشۋەسىنە قابىلدانعان چىن شيجۇا تاۋەكەلگە باسپاسالىن، قالامدى تاسپاق قارۋ الىپ، ەسىرتكى تيۇ دىستەرىنە ات سالسادى.

2005 ـ جىلى چىن شيجۇا باۋشان تارماق اتىرەتىنىڭ بارلاۋ اتىرەتىنە قىزمەت اۋىستىرادى، تىرىسشاڭ، ۇيرەنۈگە دەن قويا تۇن ول دەمالىس ۋاقىتىنان ۇتىمدى پايدالانىپ زاڭ، زاڭ ەرەجەلەردى قۇلشىنا ۇيرەنـەدى، ۇزاق ۋاقىت ۇيرەنۈ امالياتى باريسىندا ئونىمدى دەلو ئبتىرۇ تاجىريبەسى مەن ئادىسىن قاراستىرادى، ئسويتپ، ەسىرتكى قىلمىستىق دەلولارىن اشۇدى دلگەرلەتەدى.

"مەن تاۋلى وڭىردەگى اۋىل ـ قىستاقتان كەلگەن بالامىن، پارتيا مەن اسكەري ئبولىم مەنى باۋلىپ ـ تاربيەلەدى". چىن شيجۇا گۈيجوۋدىڭ تاۋلى وڭىرىندە دۇنيەگە كەلگەن، وتباسى كەدەي ەدى. ول كەزىندە جاۋىنگەر سەربىنە: "مەن ئارقاندای ۋاقىتتا، ئارقاندای ساتتە الـعسقا تولى جۇرەكپەن جانە اسكەري بولمگە دەگەن شەكسىز سۇيىسپەنشىلىكپەن قۇلشىنا قىزمەت دستەيمىن"، ـ دەگەن ەدى.

يۇننان بۇكىل ەل بويىنشا ەسىرتكىدەن تيۇ كۇرەسىندەگى نەگىزگى شايقاس مايدانى، قوعام حاۋىپسىزدىگى شەكارا قورعانس بولمدەرى ەسىرتكى الپىساتارلارىن قۇعىنداۋ ئبرىنشى شەبىندەگى نەگىزگى كۇش بولىپ، ئارقانداي ۋاقىتتا ئومىر مەن ئولمنىڭ قاتاڭ سىناعا ئدوپ كەلەتىن.

2011 ـ جىلى 10 ـ ايدىڭ 22 ـ كۈنى باۋشان تارماق اتىرەتى "تور تازالاۋ ارەكەتى" تۇتقىنداۋ مىندەتىن اتقارۇ بارىسىندا، قاشىپ جۇرگەن ەسىرتكى الپىساتارى پاي xxتىڭ ماڭشى قالاسى مۇكاڭ قىستاعى ماڭىندا جۇرگەندىگىنەن حابار تابادى. سول كۈنى ساعات 11 مولشەرىندە چىن شيجۇا ارناۋلى دەلو گرۇپپاسىنداعى حالىق ساقشىلارىن باستاپ، ەسىرتكى الپىساتارى جاسىرىنعان جەرگە بارادى. ساعات 11دەن 30 مينۇت وتكەندە، ول جانە بارلاۋشىلار مۇكاڭ باستاۋىش مەكتەبىنىڭ ارتىنا دەين ئتىنتۇ جۇرگىزگەندە، ئبىر ەر ادامنىڭ ەلەكتر ستانسياسىنىڭ سۇ باستايتىن توعان بويىندىعى ئشوپ اراسىندا جۇرەسىنەن وتىرعانىن بايقايدى.

چىن شيجۇا دەرەۋ بۇل ادامنىڭ قاشىپ جۇرگەن ەسىرتكى الپىساتارى ەكەنىن تۇجىرىمدايدى. چىن شيجۇا لەزدە اتىلىپ بارىپ، ەسىرتكى الپىساتارىن جەرگە جىعىپ، دەرەۋ تاس قىپ قۇشاقتاپ الادى، قارا نيەتى ابدەن قابىنعان ەسىرتكى الپىساتارى چىن شيجۇانىڭ باسىنا قۇتىرىنا تۇپشتەي ۇرادى، ارپالىس بارىسىندا ەكەۋى 40 گرادۇس كەلتىن قيا بەتكەيدەن اعىسى قاتتى ەلەكتر ستانسياسىنىڭ سۇ باستاۋ توعانىنا قۇلاپ تۇسەدى.

ساعات 12دەن 20 مينۇت وتكەندە بۇقارا 2 ادام سۇعا ئتۇسپ كەتكەن جەردەن شامامەن 3 كيلومەتر جەردەگى قۇمدى بوگەۋ ورنىنان چىن شيجۇانىڭ مۇردەسىن تابادى. چىن شيجۇانىڭ باسى، مويىنى، ۇڭ جاق تەزەسى، بىلەگى تۇگەلدەي جارالانىپتى، ەسىرتكى الپىساتارى قۇتىرىنا شابۇلداسادا ول ئومىرىنىڭ ەڭ سوڭغى ساتىنە دەين ەسىرتكى الپىساتارىن مقتاپ قۇشاقتاپ الىپ بوساتپاعان...

جايشىلقتا جۇزىنەن كۇلكى ەسپ تۇراتىن قاراپايىم وسى ئبىر ادال ازامات وتباسىنداعىلارىنا جانە جاۋىنگەر سەربازىنىڭ ئبىر اۇىز ئسوز ايتۇعا ۇلگىرە المايى، اسەمىس اتتانىپ كەتە باردى.

جاۋىنگەر سەربازىنىڭ نازارىندا، چىن شيجۇا بالدىقپەن اۇىر مىندەتتەردى ارقالايتىن ادام. ول ۇنەمى بىلاي دەيدى: "ەسىرتكى الپىساتارلارىن قۇعىنداۋ شايقاسىندا اقىل ـ پاراساتقا سۇيەنىپ، سابىرلى، ۇستامدى بولا ئبىلۇمىز كەرەك". ئار جولى سىرتقا شعىپ دەلو بىتىرگەندە، ول ۇنەمى ەڭ قاتەرلى بولعان الدىڭعى شەپكە اتويلاپ، قيلى ـ قيلى قىلمىستى ەلەمەنتتەرمەن بەلدەسىپ، اقىل ـ پاراسات، ەرلىك سىناسىپ، جاۋىنگەر سەربازىنىڭ ئتىماقتاسا بىلەك بىرىكتىرە وتىرىپ، ئبىر ـ بىرلەگەن بارلاۋ مىندەتىن تابىسپەن ورىندايدى.

باۋشان تارماق اتىرەتىندە قىزمەت ستەگەن 17 جىلدا ول دلگەرىندى ـ كەيىندى 327 رەت ەسىرتكى ساتۇ دەلوسىن تەكسەرىپ انىقتاۋعا قاتىناسىپ، 359 قىلمىس كۇماندىسىن تۇتقىنداپ، 468.1 كيلوگرام ەسىرتكىنى قولعا تۇسىرەدى.

چىن شيجۇا حاتكەرلىككە تىم قۇمار ەدى، ونىڭ ايداي بولمەسىنە ارلەپ اشكەيلەۋگە ۇلگىرە المادىم ئبىر حاتكەرلىك تۇىندىسى دلىنگەن، وندا "تۇراشىل بولىپ الدا ئجۇر، قوس جەڭگە كىر شالدىرما" دەپ جازىلعان ەدى.

بۇل كۇندەرى چىن شيجۇانىڭ كوزى تىرىسىندە اسكەرلىك مىندەت وتەگەن مەكەمە ورنىنىڭ قۇرىلمى جاڭالانىپ مەملەكەتتىك كوشى ـ قون باسقارۇ جۇيەسىنە وزگەرتىلدى، سوندای ـ اق اتى باۋشان شەكارا باسقارۇ تارماق اتىرەتى بولىپ وزگەردى.

"ول ئوزىنىڭ جاستىق ورالمەن ادالدىقتى تاڭبالادى، دستىق قانمەن بورىشىن امالياتتا ايگىلەدى"، ـ دەدى باۋشان شەكارا باسقارۇ تارماق اتىرەتىنىڭ ورنىباسار ۇگت ـ تاربيەسى سۇن سۇڭباي.

جۇڭگونىڭ پاكيستانعا كومەككە بارعان ىندەتكە قارسى ەمدەۋ ماماندار گرۇپپاسى مىندەتتى تابسپەن ورىندالدى، ەلگە ورالدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

شيجاحانادا جۇعمدالۇدان ساقتانۇ ـ قورعانۇ، تاجىريبەحانادا تەكسەرۇ، فاڭساڭ شيجاحاناسى قۇرىلسى سياقتىلار جونىندە اۇىس ـ كۇيىس جاساستى ئارى تىڭعىلىقتى قىزمەت ارقىلى پاكيستان جاققا كوپ تۇردە شىنايى اتقارىلاتىن ناقتى ۇسىنىستار بەرىپ، جۇڭگونىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۇ تاجىريبەلەرىن ورتاق پايدالاندى.

ماماندار گرۇپپاسى تاعى پاكيستانىڭ ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنە جەكە لىك ساقتانۇ ـ قورعانۇ، تاجىريبەحانادا تەكسەرۇ، سالماقتى اۇرۇلاردى جانە قاتەرلى اۇرۇلاردى ەمدەۋ، ت.ب جاعىندا باۋلۇ جۇرگىزىپ، پاكيستانىڭ «جاڭا تىپتى ايدارشا ۋىرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتىنەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ دىڭ دياگنوز قويۇ ـ ەمدەۋ باعدارناماسىن» كەمەلدەندىرۇنە جاردەمدەسپ، پاكيستانىڭ ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ جۇيەسى قۇرىلسىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرۇنە، سارالاپ تەكسەرۇ قابىلەتىن جوعارىلاتۇنا، ت.ب ئونىمدى كومەكتەستى. سونىمەن بىرگە، ماماندار گرۇپپاسى ەلىمىزدىڭ پاكيستاندا تۇراتىن ەلشىحانا‌سىنا، جۇڭگو قارجىلاندىرعان كاسپورىندارعا، حۇاردن، حۇاچياۋلارعا جانە ەلىمىزدىڭ پاكيستاندا وقىپ جاتقان وقۇشىلارىنا، ت. ب ىندەتتەن ساقتانۇ جونىندە جەتەكشىلىك ەتتى جانە عىلىم جالپىلاسترۇگت ـ تاربيەسىن جۇرگىزدى.

پاكسيتانداعى كەزدە ماماندار گرۇپپاسى 21 مايدان ئماجلىس اشىپ، 14 مايدان (رەت) باۋلۇ جۇرگىزىپ، 134 رەت تەحنيكالىق جاقتان جەتەكشىلىك ەتىپ، ئس جۇزىندىك ارەكەتى ارقىلى جۇڭگو مەن پاكيستانىڭ قۇرىلتايى بەرىك دوستىق سۇيىسپەنشىلىگىن تەرەڭدەتىپ، پاكيستانمەن قول ۇستاسا وتىرىپ جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتىنە بىرگە قارسى اتتانۇعا كورنەكتى ۇلەس قوسىپ، پاكيستاندىڭ ئار سالا قايراتكەرلەرىنىڭ جاپپاي القاۋىنا يە بولدى. پاكيستانىڭ زۇڭتۇڭى الۋي ەمدەۋ ماماندار گرۇپپاسىنىڭ ئسىرتكى ەمدەۋ ماماندار گرۇپپاسىنداعىلارمەن كەزدەسكەندە مىنالاردى ئبلدىردى: جۇڭگو جاقتىڭ پاكيستان جاققا قىزۋار ىندەتكە قارسى اتتانۇ زاتتىق ماتەريالدارىن كومەككە بەرگەندىگىنە ئارى ماماندار گرۇپپاسىن پاكيستانعا ىندەتكە قارسى اتتانۇ قىزمەتىنە كومەكتەسۇگە، جەتەكشىلىك ەتۇگە جىبەرگەندىگىنە العىس ايتامىز، بۇل جۇڭگو مەن پاكيستانىڭ تۇتاس بارىستىق ستراتەگيالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىن جانە ۇزاق سىنان وتكەن تەرەڭ دوستىق سۇيىسپەنشىلىگىن تولىق ايگىلەيدى. پاكيستان جاق جۇڭگونىڭ جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتىنە بەرگەن ئىرىس ئۇمىتىن ئاقتادى، ـ دەدى.

مۇنان سىرت، ىندەت بقالى اسەرىنەن ئوندىرىس، تيجاراتتا اۇىر قينىشىلقا ۇشىراعان كاسپورىنداردىڭ زەينەتكەرلىك، جۇمسىزدىق، جۇمىس ۇستىندە جارالانۇ سىندى 3 تۇردەگى قوعامدىق قامسىزداندىرۇ قاراجاتىن كەشەۇلدەتىپ تاپسىرۇدى ئوتىنىش ەتۇىنە بولادى، كەشەۇلدەتىپ تاپسىرۇ مەزگلى پرينسيپتىك جاقتان العاندا 6 ايدان اسپاۋى كەرەك، كەشەۇلدەتىپ تاپسىرعان مەزگلدە ايپ سوماسى النبايدى. 4 ـ ايدىڭ 15 ـ كۇنىنە دەين رايونمىزدىڭ ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۇ تاراۋى قيىنشىلىق بار 1094 كاسپورىننىڭ 600 نەشە ميللىون يۇان قوعامدىق قامسىزداندىرۇ قاراجاتىن كەشەۇلدەتىپ تاپسىرۇ ئوتىنشىن تەكسەرىپ بەكتىكەن، بۇل كاسپورىنداردا‌عى 130 مڭنان استام جۇمسىشى ـ قىزمەتكەرگە سايادى.

اۇتونوميالى رايوندىق ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۇ مەڭگەرمەسى زەينەتكەرلىك قامسىزداندىرۇى باسقارماسىنىڭ تەكسەرىپ ـ زەرتتەۇشىسى سۇن جانشۇەنىڭ تانىستىرۇنا قاراعاندا، كاسپورىنداردىڭ قوعامدىق قامسىزداندىرۇ قاراجاتىن كەشەۇلدەتىپ تاپسىرۇدى ئوتىنىش ەتۇىنە بولادى، كەشەۇلدەتىپ تاپسىرعان مەزگلدە ايپ سوماسى النبايدى. 4 ـ ايدىڭ 15 ـ كۇنىنە دەين رايونمىزدىڭ